12/11/2025

Μία «εκ βαθέων» συζήτηση με τον Αρχιμανδρίτη π. Τιμόθεο Σταυρίδη, στο «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…»

/ Ενορίες

Εκείνο που έχει ανάγκη σήμερα περισσότερο ο κόσμος ο σημερινός είναι αγιότητα και η αγιότητα μπορεί να δώσει διέξοδο σε όλα τα θέματα της ζωής των ανθρώπων, σε οποιαδήποτε εποχή και να βρεθούμε. Το κήρυγμα του Ευαγγελίου παραμένει επίκαιρο πάντοτε. Είναι μεγάλη δύναμη αυτό και γι' αυτό δεν πρέπει να απελπιζόμαστε.

Στο «Ενοριακό Αρχονταρίκι» του **Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιώς** και στο πλαίσιο του προγράμματος «ΕΝΟΡΙΑ εν δράσει…», την Δευτέρα 10 Νοεμβρίου, ο κ. Ηλίας Λιαμής, Δρ. Θεολογίας, Μουσικολόγος και Συγγραφέας, φιλοξένησε τον

Αρχιμανδρίτη π. Τιμόθεο Σταυρίδη, Υπεύθυνο Νεότητος της Ιεράς Μητροπόλεως Νικαίας, σε μια «εκ βαθέων» συζήτηση.

Η συζήτηση με τον π. Τιμόθεο είχε ως θέματα τη νεότητα, την οικογένεια και τον ρόλο της Εκκλησίας στη σύγχρονη κοινωνία, σε πνεύμα
απλότητας, ειλικρίνειας και αυτοκριτικής, με έμφαση στις ραγδαίες κοινωνικές και τεχνολογικές αλλαγές που επηρεάζουν τον τρόπο ζωής των νέων και τις δυνατότητες επικοινωνίας μεταξύ γενεών.

Ο π. Τιμόθεος, με πολυετή εμπειρία στην ποιμαντική και στο έργο της νεότητας, εξέφρασε ανησυχία για τη σημερινή δυσκολία επικοινωνίας μεταξύ γονέων και παιδιών. Τόνισε ότι οι γονείς και οι παιδαγωγοί των προηγούμενων γενεών είχαν το πλεονέκτημα μιας κοινωνίας που λειτουργούσε με κοινά αξιακά πρότυπα.

Σήμερα όμως ο ρόλος τους έχει αποδυναμωθεί, καθώς οι νέοι επηρεάζονται καθοριστικά από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και την τεχνολογία. Η επιρροή των ηλεκτρονικών οθονών, σημείωσε, είναι τεράστια, ενώ η Εκκλησία δεν έχει επενδύσει επαρκώς στη νεολαία, παρότι αυτή αποτελεί το μέλλον της.

Στη συζήτηση αναδείχθηκε ο άνισος αγώνας που δίνουν οι ποιμένες και οι γονείς για να προσεγγίσουν τους νέους σε μια εποχή υπερπληροφόρησης και απομόνωσης. Ο π. Τιμόθεος υπογράμμισε την ανάγκη η Εκκλησία να απευθύνεται στους νέους με γλώσσα κατανοητή, σύγχρονη και γεμάτη αγάπη, χωρίς δογματισμούς ή υπερβολική αυστηρότητα. Η ουσία, είπε, είναι να τους ακούμε και να κατανοούμε τα ενδιαφέροντά τους, συμμετέχοντας ενεργά στην καθημερινότητά τους.

Ένα από τα κεντρικά θέματα είναι η κρίση της οικογένειας. Πολλοί γονείς, λόγω εργασιακών υποχρεώσεων, δεν έχουν ουσιαστικό χρόνο επικοινωνίας με τα παιδιά τους. Οι δραστηριότητες, αν και συχνά γίνονται με καλή πρόθεση, δεν αντικαθιστούν τον διάλογο και τη συναισθηματική επαφή. Ο π. Τιμόθεος επισημαίνει ότι η ουσιαστική παιδαγωγική δεν προέρχεται από τις απαγορεύσεις, αλλά από την παρουσία και το παράδειγμα. Η «ορφάνια» των παιδιών με γονείς παρόντες αλλά συναισθηματικά απόντες θεωρείται μία από τις σοβαρότερες παθογένειες της εποχής.

Έγινε επίσης λόγος για την ανάγκη διαπαιδαγώγησης των γονέων μέσω σχολών γονέων, οι οποίες ωστόσο δεν έχουν αποδώσει τα αναμενόμενα. Η έλλειψη ουσιαστικής προετοιμασίας των ενηλίκων για τον ρόλο του γονέα οδηγεί σε αδυναμία επικοινωνίας και σε σύγχυση ως προς τις αξίες. Παράλληλα, οι νέοι,

σημείωσε, μεγαλώνουν σε περιβάλλον έλλειψης υπομονής, αυτοθυσίας και πνευματικής καλλιέργειας – στοιχείων απαραίτητων για τη συγκρότηση ώριμης προσωπικότητας.

Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στη σημασία του παραδείγματος των συγχρόνων Αγίων, όπως των Αγίων Πορφυρίου και Παϊσίου, οι οποίοι, με τον σύγχρονο λόγο και την απλότητά τους, μίλησαν στις ψυχές των ανθρώπων κάθε ηλικίας. αγιότητα, όπως υποστήριξε ο π. Τιμόθεος, αποτελεί τη μοναδική σταθερή αξία που μπορεί να εμπνεύσει και να καθοδηγήσει τον άνθρωπο σε κάθε εποχή. Η Εκκλησία, λοιπόν, οφείλει να παρουσιάζει βιώματα, όχι θεωρητικές διακηρύξεις.

«Εκείνο που έχει ανάγκη σήμερα περισσότερο ο κόσμος ο σημερινός είναι αγιότητα και η αγιότητα μπορεί να δώσει διέξοδο σε όλα τα θέματα της ζωής των ανθρώπων, σε οποιαδήποτε εποχή και να βρεθούμε. Το κήρυγμα του Ευαγγελίου παραμένει επίκαιρο πάντοτε. Είναι μεγάλη δύναμη αυτό και γι’ αυτό δεν πρέπει να απελπιζόμαστε.»

Η σχέση των δύο γονέων παρουσιάζεται ως καθοριστικός παράγοντας για την ψυχοπνευματική ισορροπία των παιδιών. Η αγάπη, η τρυφερότητα και η ενότητα των συζύγων διαμορφώνουν σταθερό υπόβαθρο για την ανάπτυξη του παιδιού.

Αντίθετα, η ένταση, η απουσία επικοινωνίας και η εξάρτηση της ευτυχίας των γονέων από τα παιδιά οδηγούν σε βαθύτερα τραύματα. Η μεγαλύτερη κληρονομιά που μπορεί να αφήσει ένα ζευγάρι στα παιδιά του είναι η ποιότητα της μεταξύ τους σχέσης.

Στη συνέχεια, ο π. Τιμόθεος αναφέρθηκε στην Εκκλησία ως οικογένεια. Παρά τις αδυναμίες των βιολογικών οικογενειών, η εκκλησιαστική κοινότητα μπορεί να λειτουργήσει ως πνευματικό υποκατάστατο, ανοιχτό και φιλόξενο, ικανό να επουλώσει τραύματα και να προσφέρει νόημα και αποδοχή. Ανέφερε χαρακτηριστικά παραδείγματα από την εμπειρία των εκκλησιαστικών κατασκηνώσεων, όπου τα παιδιά βιώνουν συλλογικότητα, αγάπη και ενότητα, στοιχεία που συχνά απουσιάζουν από το καθημερινό τους περιβάλλον.

«Πιστεύω ότι υπάρχουν αρκετές ενορίες που λειτουργούν ως οικογένεια και πιστεύω από την λίγο λιγοστή εμπειρία που έχω ότι μπορούν να καλύψουν τα κενά που υπάρχουν στις ψυχές των παιδιών μας αυτές οι ενορίες αλλά να μην λειτουργήσουν ως καταφύγιο ιδεών ούτε ως γκέτο κλειστό, αλλά να είναι ανοιχτές σε οποιαδήποτε ψυχή όπως ήταν ανοιχτές οι καρδιές των αγίων μας.»

Η κατασκήνωση και οι ενοριακές δράσεις προβλήθηκαν στη συζήτηση ως ζωντανό σχολείο ζωής. Μέσα από αυτές, τα παιδιά αποκτούν

βιώματα συνεργασίας, προσφοράς και πνευματικής χαράς. Ο π. Τιμόθεος επεσήμανε ότι η επιτυχία αυτών των δράσεων οφείλεται στη γνήσια αγάπη, τη θυσιαστικότητα και την ανθρώπινη παρουσία των ποιμένων και των εθελοντών.

Μικρές χειρονομίες, όπως ένα χάδι ή μια λέξη καλοσύνης, μένουν ανεξίτηλες στη μνήμη των παιδιών. Στο πνεύμα αυτό, περιέγραψε συγκινητικά περιστατικά από την κατασκήνωση και τη σχέση των παιδιών
με τον μητροπολίτη Νικαίας, επισημαίνοντας πως η απλότητα και η καλοσύνη των πνευματικών πατέρων έχουν μεταμορφωτική δύναμη. Οι εμπειρίες αυτές, είπε, αποτελούν πολύτιμα βιώματα που συνοδεύουν τα παιδιά σε όλη τους τη ζωή.

Στη συζήτηση εξετάστηκε επίσης ο ρόλος των παθών, των πειρασμών και των επιρροών του σχολείου και της κοινωνίας. Η έλλειψη συλλογικότητας, η εγωκεντρική νοοτροπία και η υπερπροβολή του εαυτού θεωρούνται κυρίαρχες παθογένειες. Ο π. Τιμοθεος τόνισε ότι η πνευματική ζωή πρέπει να καλλιεργηθεί από μικρή ηλικία, πριν τα πάθη ριζώσουν και σκληρύνουν την καρδιά. Η αγάπη προς τον Χριστό και η εμπειρία της Εκκλησίας ως θεραπευτήριο αποτελούν τον μόνο ουσιαστικό δρόμο απελευθέρωσης του ανθρώπου.

Το κλείσιμο της συζήτησης επικεντρώθηκε στην ανάγκη για διάδοχη κατάσταση, δηλαδή στην προετοιμασία νέων ανθρώπων που θα συνεχίσουν το έργο της ποιμαντικής στη νεολαία. Η Εκκλησία οφείλει να εκπαιδεύσει νέους κληρικούς και λαϊκούς με πνεύμα αγάπης, διακριτικότητας και κατανόησης των κοινωνικών εξελίξεων, ώστε να μπορούν να μεταδώσουν το μήνυμα της πίστης με αυθεντικότητα και σύγχρονο λόγο.

«Όλη η ζωή της Εκκλησίας κινείται γύρω από την Αγία Τράπεζα. Δεν μπορούμε να απομακρυνθούμε από αυτό. Εκεί πρέπει να δουλέψουμε πολύ, να λειτουργούμε με τέτοιο τρόπο μέσα στο ναό, ώστε οι ναοί να είναι ένας τόπος γιορτής. Να είναι το σπίτι τους.»

Συνολικά, η συζήτηση συνέθεσε ένα πολυεπίπεδο πορτρέτο της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας υπό το πρίσμα της ορθόδοξης πνευματικότητας. Αναδείχθηκε η ανάγκη επανεύρεσης της ουσίας των ανθρώπινων σχέσεων, της αληθινής παιδαγωγίας και της πνευματικής ζωής, ως αντίδοτο στην επιφανειακότητα, την αποξένωση και την πνευματική φτώχεια του καιρού μας.